

De Borch - Nieuwsbrief *Baarloos Verleden*

WINTER 2018/2019 Nr 42
ISSN: 1568-1939
<http://deborcht.baarlo.com>

50STE SPROKKELING

Zoals we in onze vorige nieuwsbrief aankondigden zou de eerstvolgende Sprokkeling een bundel vormen van verhalen van vroeger. Door onvoorziene omstandigheden zijn we daar niet in geslaagd en is besloten de eerstvolgende uitgave geheel in het teken te stellen van Baarlo 800 jaar. We zijn voornemens de Sprokkeling uit te brengen in oktober van dit jaar. We staan in de uitgave uitgebreid stil bij het markante jaar 1219 dat de aanleiding geeft voor de viering. De Sprokkeling wordt geschreven door ons lid Piet Schinck. We zullen u op de hoogte houden van de publicatie via de website en facebookpagina. Abonnees zijn wederom verzekerd van een uitgave. We wensen Piet veel succes toe met de afronding van deze jubileumuitgave. Mocht u nog geen abonnement hebben?.... aarzel dan niet en neem contact met ons op via het e-mailadres deborcht@baarlo.com. U steunt daarmee niet alleen onze werkgroep maar u bent ook altijd verzekerd van de ontvangst van de nieuwste uitgave!

BAARLO 800 JAAR

We bieden u in het jubileumjaar als Historische Werkgroep een interessant programma aan. Zo organiseren we een reeks lezingen die in het teken staat van Baarlo 800 jaar en werken we nauw samen met Baarlo Leeft, de VVV, de Engelbewaarder, het IVN en de parochie Baarlo. Op onze website en facebookpagina zullen we u informeren over onze activiteiten en de evenementen die in Baarlo worden georganiseerd. We openen het jubileumjaar op 26 februari met de lezing 'Vastelaovend in Baolder'. De lezing werd verzorgd door Prins Eric II (Eric Vestjens) en onze waarnemend voorzitter. Samen hebben zij in 2013 de succesvolle Sprokkeling 'Vastelaovend in Baolder' geschreven.

GENEALOGIECAFÉ BAARLO

Op 11 februari organiseerden de Historische Werkgroep en de Stichting Peel en Maas Net het eerste Genealogiecafé Baarlo in De Engelbewaarder. Voor iedereen die geïnteresseerd is in familieonderzoek en die graag wat tips of hulp wenst is het een ideale gelegenheid om kennis op te doen of kennis uit te wisselen. We zullen dit café met regelmaat organiseren en maken dat tijdig bekend via de media. U kunt natuurlijk ook met onze werkgroep contact opnemen wanneer u al vragen heeft rond familie- en stamboomonderzoek. U kunt daarvoor terecht in ons Historisch Informatie Punt dat op zaterdagochtend tussen 10.00 u. en 13.00 u. in MFC De Engelbewaarder is geopend.

FACEBOOKPAGINA 800 JAAR BAARLO

Op 1 januari is de facebookpagina 800 jaar Baarlo gelanceerd. De Historische Werkgroep heeft deze facebookpagina gelinkt. Berichten worden gedeeld. Op de speciale facebookpagina 800 jaar Baarlo worden gedurende 2019 historische artikelen gepubliceerd en alle evenementen bekend gemaakt en gedeeld. De facebookpagina die wordt beheerd door onze waarnemend voorzitter blijft gedurende het jubileumjaar in de lucht en levert uiteindelijk een interessante chronologische geschiedschrijving van Baarlo.

Logo 800 jaar Baarlo van Baarlo Leeft

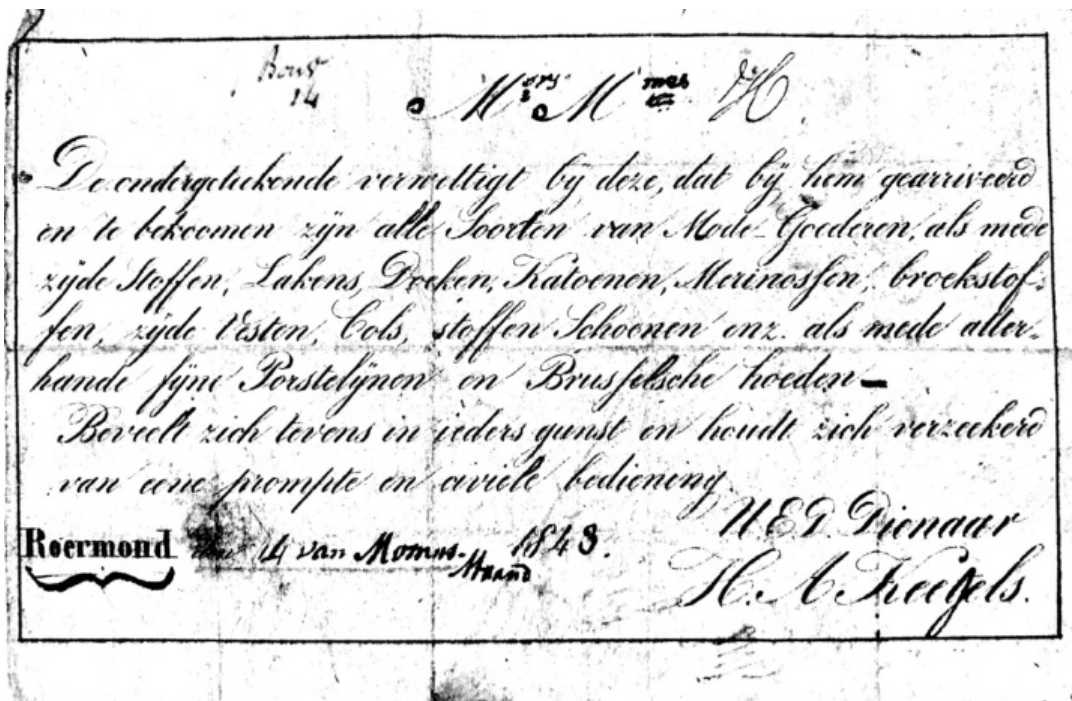

Logo van de facebookpagina 800 jaar Baarlo

ACTIVITEITEN IN HET BORCHTHOME

De Historische werkgroep werkt actief aan het digitaliseren van haar collecties en documentatie. Dat gebeurt elke woensdagochtend en donderdagmiddag in het Borchthome aan de Hoogstraat. Het digitaliseren helpt bij het geautomatiseerd toegankelijk maken van de collecties die dan ter beschikking worden gesteld voor onderzoek maar ook voor alle Baarlonaren die geïnteresseerd zijn in de historie van Baarlo. De Borcht wil die graag met belangstellenden delen. Veel foto's worden nu al online beschikbaar gesteld op PeelenMaasNet. Ook niet-leden kunnen ons helpen bij de digitalisering en het beschrijven en toegankelijk maken van foto's, films, geluidsopnamen en documenten. Dat kan op projectmatige basis. U hoeft dus geen lid te worden van de Borcht. Zoekt u een leuke tijdsbesteding? Wilt u meehelpen? Heeft u interesse? Neem dan gerust contact met ons op.

DE PASTOOR MOET TOCH OOK KUNNEN ZITTEN!

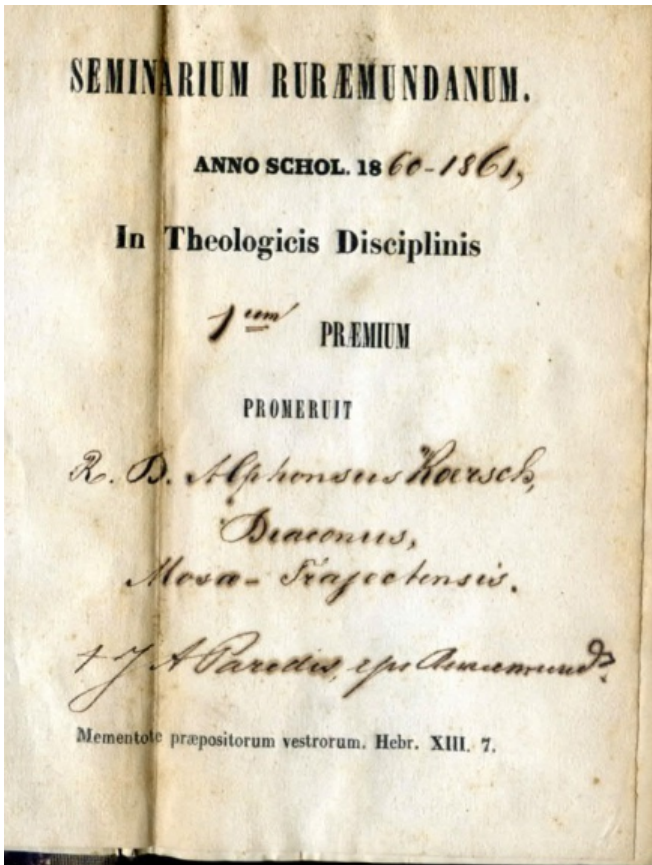
Eén van de verschillende activiteiten die in het Borchthome wekelijks plaatsvinden is het invoeren van titels en beschrijvingen van alle voorhanden boeken in een toegankelijk database. Deze database moet er uiteindelijk voor zorgen, dat alle boeken die de Historische Werkgroep bezit, snel terug te vinden en raadpleegbaar zijn. “Is dat niet een saai werkje?” zult u zich misschien afvragen. Soms wel, vaak wel, maar een enkele keer is het ook bijzonder leuk. Op dit ogenblik zijn we bezig met het inventariseren en categoriseren van heel oude boeken die ooit, via de voormalige bibliotheek van het klooster de Berckt, in het bezit zijn gekomen van de werkgroep. Dat is best een stoffig werkje, maar soms kom je ook heel aardige dingen tegen. In verschillende van de boeken vind je kladpapiertjes met aantekeningen of waarop de schrijver letters heeft geoefend, of kleine tekeningetjes heeft gezet: Aan het gebruikte Latijn, kun je eigenlijk al afleiden, dat de schrijver hoogstwaarschijnlijk een rooms katholieke geestelijke is geweest. Dat kunnen we ook concluderen als we voor in het boek naar het “ex libris” kijken; het merk of de naam waarmee de eigenaar van een boek aangaf, dat het zijn eigendom was. Zo verradert het “ex libris” dat een boek bijvoorbeeld eigendom is geweest van de eerwaarde Augustinus Baert, Roermonds seminarist in 1840, toen het boek zijn eigendom werd. Later werd het boek

kennelijk eigendom van de Baarlose pastoor Clement J.M.H Baert.

Zo vinden we in een van de oude boeken een kleine advertentie uit 1843 van stoffenhandel H.A. Keegels uit Roermond. 1)

Messieurs, Mesdames, De ondergeteekende verwittigt bij deze, dat bij hem gearriveerd en te bekomen zijn alle Soorten van Mode Goederen, als mede zijde stoffen, Lakens, Doeken, Katoenen, Merinossen broekstoffen, zijde Vesten, Cols, stoffen Schoenen enz. als mede allerhande fijne Porstelijnen en Brusselsche hoeden. Beveelt zich tevens in ieders gunst en houdt zich verzekerd van eene prompte en civiele bediening. Roermond den 14 van Momus Maand 1843. UED Dienaar, H.A. Keegels

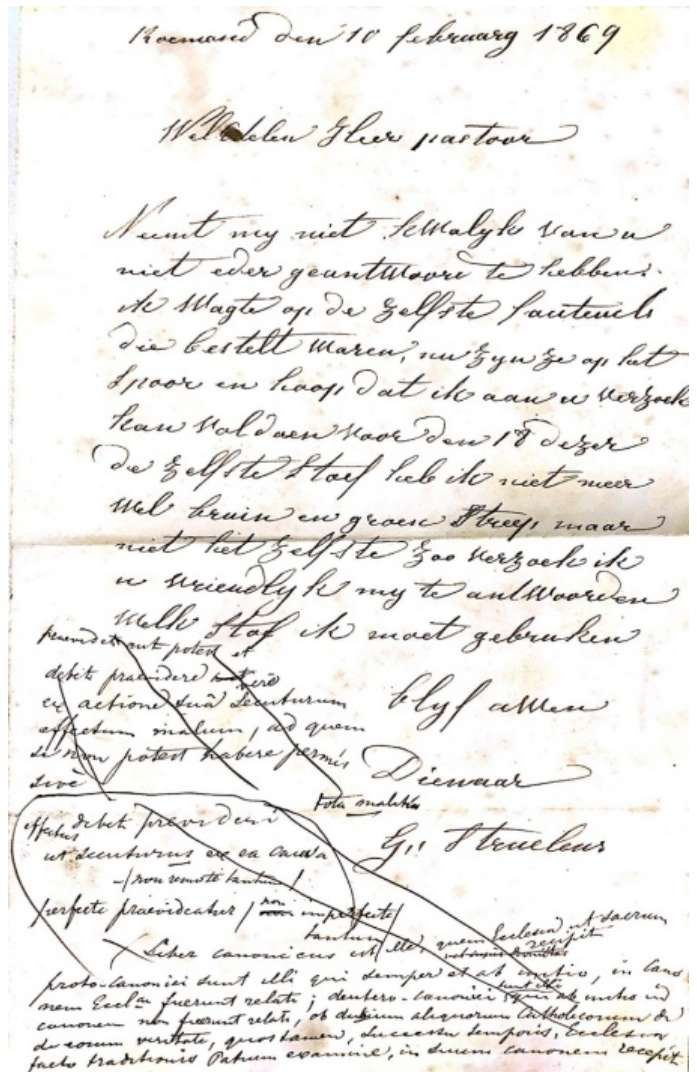
Als je een dergelijk briefje tegenkomt, moet je onwillekeurig even glimlachen. Zeker als het gestoken is in een zwaar theologisch boek (te gebruiken op het seminarie, volgens de titel). In een aantal boeken zitten ook briefjes geplakt, waaruit blijkt, dat deze boeken zijn uitgereikt als een soort van prijs bij het behalen van goede studieresultaten. Zo is er bijvoorbeeld een briefje van Bisschop Paredis, uit 1861, waaruit blijkt, dat de seminarie-leerling Alphonsus Roersch, diaken uit Maastricht, het boek ontvangt als eerste prijs voor Theologie, behaald tijdens het schooljaar 1860-1861.

Deze Alphonsus Roersch moet wel een briljante en voorbeeldige leerling zijn geweest; eerder al, in 1850 krijgt hij voor de Franse taal en in geschiedenis in de vijfde klas van het Atheneum, twee delen van een keuze uit de Fabels van La Fontaine, uiteraard in de Franse taal gesteld. 2) In een serie boeken, leerboeken Theologie, voor gebruik op het Seminarie, tref je overal kleine briefjes aan. Deze bevatten aantekeningen, in het Latijn, in een fijn minuscuul handschrift. Dit handschrift moet van Augustinus Baert zijn, het lijkt op het handschrift van het "ex libris". De briefjes met aantekeningen zijn soms kleine snippers papier en naast aantekeningen staan er soms ook kleine tekeningen en schetsjes op.

3) Een van de stukjes papier herkennen we als een bladzijde uit een Doop-, trouw- of begraafboek van de parochie. Maar voor ons bleek het allerleukste om een persoonlijk briefje aan te treffen, gericht aan "mijnheer pastoor", over de stof van een of meer fauteuils.

Op het briefje staan weer aantekeningen in het Latijn. Ze zijn geschreven op een briefje uit 1869 van een stoffeerder/meubelhandelaar uit Roermond. Het is gestoken in een deel van een reeks Theologie-boeken van Petro Dens

Roermond den 10 february 1869. WelEdelen Heer pastoor, Neemt my niet kwalijk van u niet eder geantwoord te hebbens. Ik wagte op de zelfste fauteuils die bestelt waren, nu zijn ze op het spoor en hoop dat ik aan u verzoek kan voldoen voor den 18 dezer. Die zelfste stoef heb ik niet meer, wel bruin en groen streep maar niet het zelfste. zoo verzoek ik u vriendlijk mij te antwoorden welk stof ik moet gebruiken. Blijf uwen Dienaar, G. Struelens.

Hoogstwaarschijnlijk komt het boek terecht in de bibliotheek van het klooster de Berckt via Clemens Baert, die pastoor is in Baarlo van 1922 tot 1940. Of deze Clemens Baert familie

is (en in welke relatie hij staat) van Augustinus Baert is ons niet bekend. Beiden zijn geboren in Roermond, dus je weet maar nooit. Dat gaan we maar eens een volgende keer uitzoeken...

(bijdrage van ons lid en secretaris Ton van Daelen)

WIST U DAT?

Vanaf 1801 vormden de dorpen Bree, Baarlo en Blerick de gemeente Maasbree. De opgelegde samenvoeging was aanleiding voor politieke vetes en spanningen tussen de drie kerkdorpen. Blerick werd in 1940 geannexeerd en maakt sindsdien deel uit van de gemeente Venlo. In het oude gemeentewapen van de gemeente Maasbree waren de drie dorpen vertegenwoordigd. Baarlo werd daarop aangeduid met een springend hert, in goud op een rood schild. De Historische Werkgroep is vaak gevraagd naar de herkomst en de betekenis van het hert in het oude gemeentewapen. Het hert komt al voor op het Baarlose schepenzegel waarmee de oude Baarlose schepenenbank tot 1798 oorkonden zegelde. Het zegel laat de beeltenis zien van Sint Petrus, patroonheilige van Baarlo, met in zijn linkerhand een sleutel en in zijn rechterhand een schild waarop een springend hert. Het hert staat symbool voor Jezus Christus. Volgens het Nieuwe Testament wees Jezus zijn leerling Petrus aan als plaatsvervanger op aarde. De symbolen voor Christus (o.a. in de voorstelling van een springend hert) en de heilige Petrus zijn daardoor onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het hert komt niet meer terug in het gemeentewapen van Peel en Maas. De gemeente ligt voornamelijk binnen het grondgebied van het oude Graafschap Kessel, dat vanaf de 14e eeuw een wapen met het ruitenkruis voerde. Dit heeft in het gemeentewapen een centrale plaats. Daarnaast is de kleur zwart gekozen die symbool staat voor de turf die in De Peel werd gewonnen. De gegolfde zilveren balk representeert de de Maas. Het wapen werd bekroond door een gravenkroon.

Voormalig gemeentewapen Maasbree

Gemeentewapen Peel en Maas

Noten: 1) Theologica ad usum Seminarium (1833) 2) Alphonsus Roersch was in de periode 1883-1891 pastoor in Baarlo ; Fables Choisis de la Fontaine Brussel 1838 3) Theologica ad usum Seminariorum (1833), Augustinus Baert Roermond 1819-1894

deborcht@baarlo.com

WEBSITE

<http://deborcht.baarlo.com>

E-MAIL

deborcht@baarlo.com

Samenstelling: HWG de Borch Baarlo 2019